

# Faktaark om den sociale indsats for børn, unge og voksne

I dette faktaark præsenteres kommunernes indsats på det specialiserede socialområde. Et område hvor kommunerne i 2021 tog hånd om ca. 188.000 sårbare og udsatte børn, unge og voksne med komplekse behov. Disse behov kan skyldes psykiske lidelser, handicap, misbrug eller andre forhold, der gør det svært for den enkelte at fungere i hverdagen. Indsatsen er målrettet individuelle behov, og varierer derfor i omfang og intensitet fra person til person, og inkluderer fx forskellige former for pædagogisk og socialpædagogisk støtte, botilbud, anbringelser af børn og unge mm. Alt sammen for at skabe bedre liv for dem som af sociale- og sundhedsmæssige årsager har det svært i tilværelsen.

Formålet med faktaarket er at give den travle læser, som ikke har indsatsen på det specialiserede socialområde tæt inde på livet, et kort og grundigt indblik i området, som kan læses ved siden af de anbefalinger, som Esbjerg, København, Odense, Randers, Aalborg og Aarhus kommuner (6-byerne) og Tænketanken Mandag Morgen har udarbejdet til ekspertudvalget på socialområdet i efteråret 2023<sup>1</sup>. Det gælder indblik i hvem og hvor mange kommunerne hjælper, de udfordringer, som man står overfor på området, og behov for nationalpolitiske initiativer for at løfte indsatsen.

For indsatsen er udfordret. Først og fremmest af en øget tilgang af borgere – både børn, unge og voksne, med stadig mere komplekse behov og et heraf stigende økonomisk pres, som kommunerne har vanskeligt ved at styre. Et økonomisk pres som udfordrer indsatsen på det specialiserede socialområde.

Faktaarket er delt i tre. Første del skitserer den overordnede udvikling på det specialiserede socialområde, og de mange mennesker som får hjælp via kommunernes sociale tilbud. Anden del ser nærmere på udfordringer med stigende udgifter og kompleksitet kombineret med mangel på kommunale styringsmuligheder. Sidste afsnit skitserer kort behovet for ny lovgivning og andre nationale initiativer, hvis vi skal styrke indsatsen på det specialiserede socialområde.

## Partnere



Esbjerg  
Kommune



ODENSE  
KOMMUNE



Aalborg  
Kommune



AARHUS  
KOMMUNE



Randers Kommune



Note 1: 6-byernes anbefalingskatalog.

# Indhold

Kommunerne løfter en vigtig social opgave	Side <b>3</b>
Stigende omkostninger og ringe styringsmuligheder udfordrer kommunerne	Side <b>7</b>
Behov for nationalpolitisk indsats på det specialiserede socialområde	Side <b>16</b>

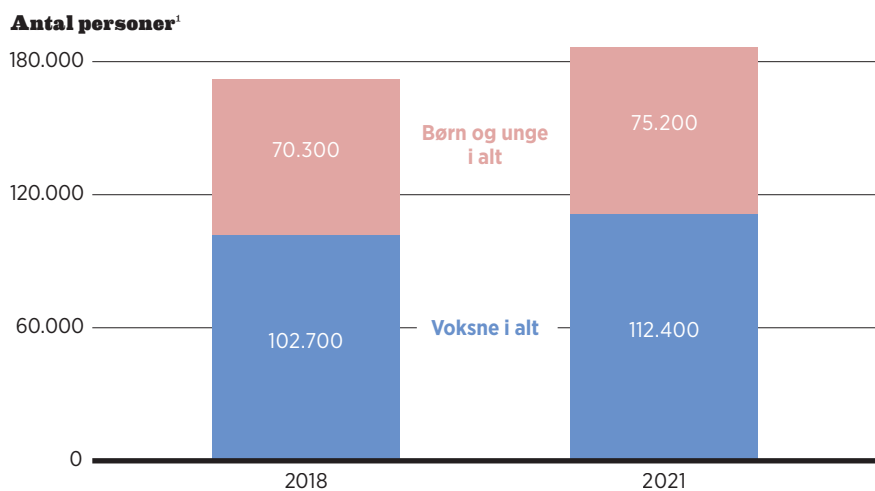
Faktaarket er udarbejdet af Tænk tanken Mandag Morgen.

# Kommunerne løfter en vigtig social opgave

Kommunerne løfter en vigtig og væsentlig samfundsopgave på det specialiserede socialområde ved at tage sig af nogle af de mennesker, som er allermest sårbare og udsatte. Det er borgere, der via forebyggende indsatser, socialpædagogisk støtte, anbringelser på døgntilbud eller botilbud, eller aktivitets- og samværs tilbud får bedre mulighed for at mestre eget liv, udvikle sig og leve mere selvstændigt og med flere muligheder for at udfolde sig. Det handler om at skabe trivsel, værdighed og livskvalitet og bringe dem som kan, hen til et sted hvor der ikke længere er behov for sociale indsatser.

*Den sociale indsats tager hånd om en voksende gruppe af børn og unge (0-22 år) samt voksne (18+ år). I 2018 var der ca. 173.000 modtagere af sociale indsatser i kommunerne. Et tal som var steget til 188.000 i 2021 – en stigning på ca. 9 pct (figur 1 og tabel 1). Stigningen kan skyldes forskellige årsager, herunder at flere har behov for hjælp, men også at kommunerne har haft et øget fokus på forebyggelse og opsøgende indsats. Derudover skal stigningen også ses i lyset af, at man også i 6-byerne oplever et stort antal underretninger på børn og unge (0-17 år) (figur 2).*

Antal modtagere af sociale indsatser efter serviceloven, børn og unge (0-22 år) samt voksne (18+ år), hele landet, 2018 og 2021.



**FIGUR 1**

**NOTE<sup>1</sup>** — Nogle personer indgår i mere end én målgruppe, da der er unge i alderen 18-22 år, der modtager efterværn, fx efter en anbringelse uden for hjemmet, og som også kan modtage en indsats på voksenområdet.

**KILDE** — 'Socialpolitisk Redegørelse', Social-, Bolig-, og Ældreministeriet, 2022.

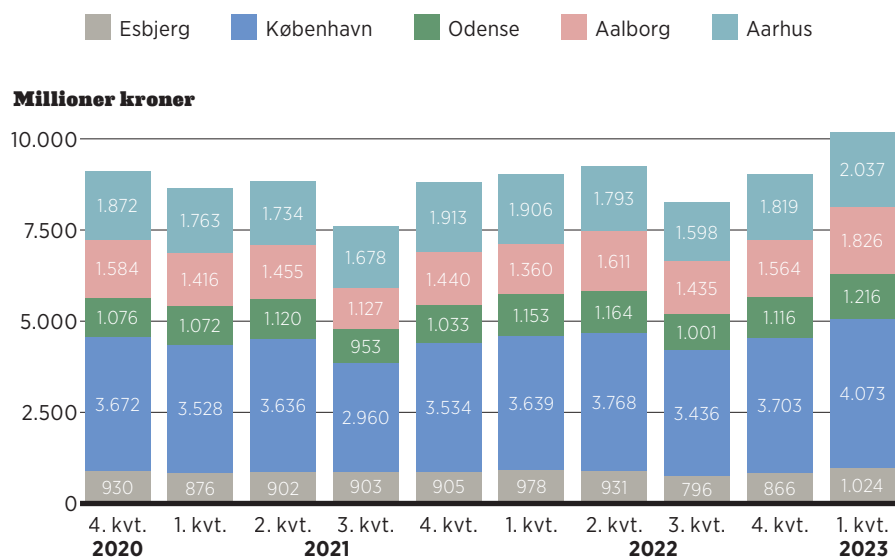
**Tabel 1.** Andel af alle børn og unge (0-22 år) samt andel af alle voksne (18+ år), som modtager en social indsats<sup>1</sup>, hele landet.

Målgruppe	Procent	Procent
Børn og unge	3,6 (2014)	4,7 (2021)
Voksne	2,9 (2018)	3,2 (2021)

**Note 1:** Nogle personer indgår i mere end én målgruppe, da der er unge i alderen 18-22 år, der modtager efterværn, fx efter en anbringelse uden for hjemmet, og som også kan modtage en indsats på voksenområdet.

**Kilde:** 'Socialpolitisk Redegørelse', Social-, Bolig-, og Ældreministeriet, 2022.

Udviklingen i antallet af underretninger på børn og unge (0-17 år), 6-byerne<sup>1</sup>, 4. kv. 2020 – 1. kv. 2023



**FIGUR 2**

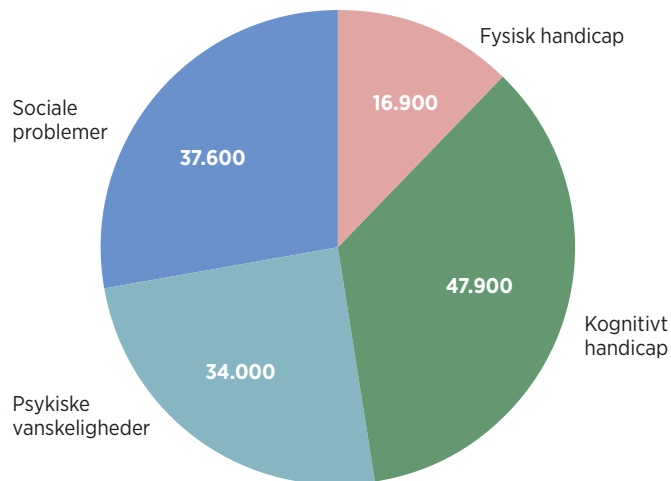
**NOTE<sup>1</sup>** — Data for Randers er ikke tilgængelig.

**KILDE** — Tal indhentet fra 6-byerne.

De voksne modtagere (18+ år) af sociale indsatser består af forskellige målgrupper, hvor den største omfatter personer med kognitive handicap efterfulgt af sociale problemer, psykiske lidelser og fysiske handicap, hvor den samme borger godt kan være i mere end én målgruppe (figur 3). Det er også en indsats, som spænder bredt. Blandt de voksne modtager flest socialpædagogisk støtte såsom vejledning og hjælp for at styrke livsmestring efterfulgt af botilbud.

Antal voksne (18+ år) modtagere af sociale indsatser fordelt på målgrupper, 2021, hele landet.

#### Antal personer



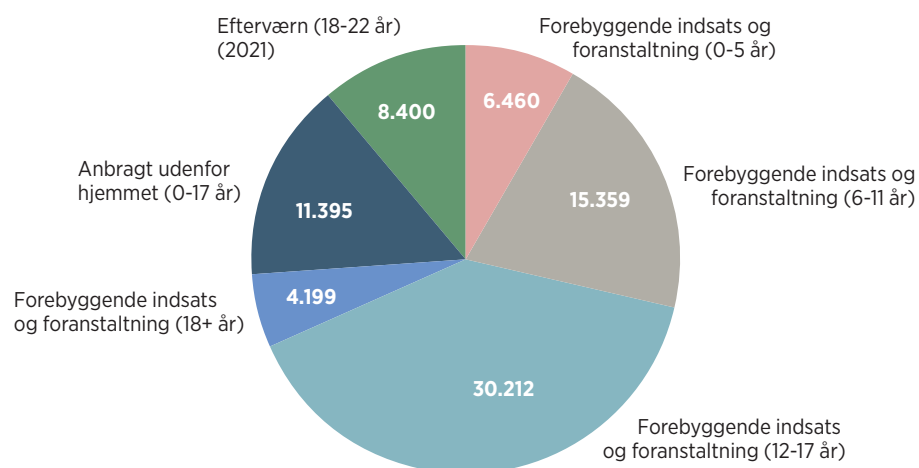
**FIGUR 3**

KILDE — 'Socialpolitisk Redegørelse', Social-, Bolig-, og Ældreministeriet, 2022.

Af de børn og unge (0-22 år) som er i en social indsats, modtager størsteparten forebyggende indsats og foranstaltning, en støttende indsats i hjemmet, mens ca. en fjerdedel er anbragt udenfor hjemmet (0-17-årige) eller er i efterværn (18-22-årige) (figur 4). Efterværn kan fx bestå af udpeging eller oprettelse af fast kontaktperson, oprettelse af døgnophold på et anbringelsessted mm. Indsatserne dækker både børn og unge med handicap og socialt udsatte.

Antal børn og unge fordelt på alder som modtager forebyggende indsats og foranstaltning i 2022, som er anbragt udenfor hjemmet i 2022 & som modtager efterværn i 2021, hele landet.

#### Antal personer



**FIGUR 4**

**KILDE** — 'Socialpolitisk Redegørelse', Social-, Bolig-, og Ældreministeriet, 2022 og Danmarks Statistik, BU04A og ISBU04.

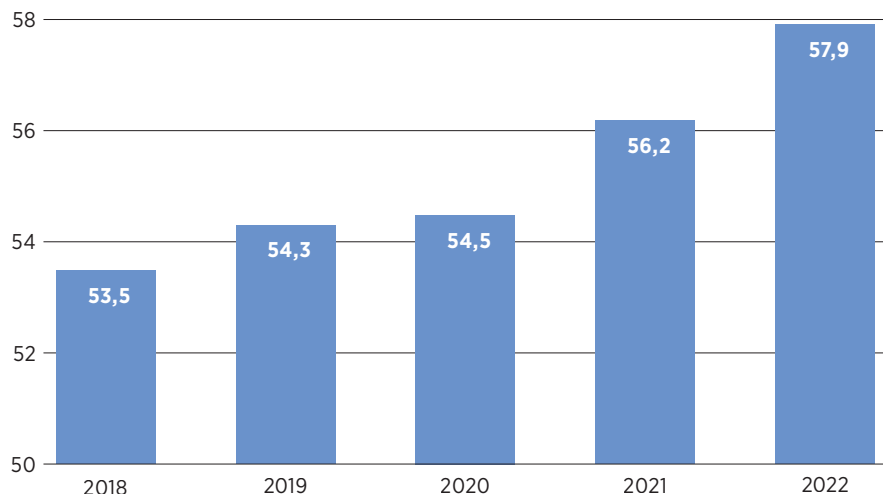
# Stigende omkostninger og ringe styringsmuligheder udfordrer kommunerne

Kommunerne presses fra flere sider på socialområdet. Udgifterne til området er steget støt de senere år, samtidig med at kompleksiteten er øget, med flere borgere som kræver flere ressourcer. Især til botilbud har udgifterne været stigende, og de borgere som er på botilbudene, illustrerer samtidig den stigende kompleksitet i form af et mangefacetteret diagnose- og behovsbillede, som varierer fra borger til borger. Der er også stadig flere børn og unge, som rammes af psykiske vanskeligheder og mistrivsel. Kombineret med begrænsede styringsmuligheder for kommunerne, er det svært at få udgifterne under kontrol.

*Parallelt med at flere modtager en social indsats er kommunernes udgifter til det specialiserede socialområde vokset med ca. 4,4 mia. kr. mellem 2018 og 2022 eller 8,2 pct. (figur 5). En stigning som er med til at presse den indsats, som kommunerne er i stand til at levere. Der gives ikke særsomt demografi til det specialiserede socialområde, så selvom en større andel af befolkningen har brug for støtte efter serviceloven, følger midlerne fra staten ikke med.*

Udvikling i kommunernes udgifter til det specialiserede socialområde, alle målgrupper, alle kommuner, 2018 - 2022.

## Milliarder kroner

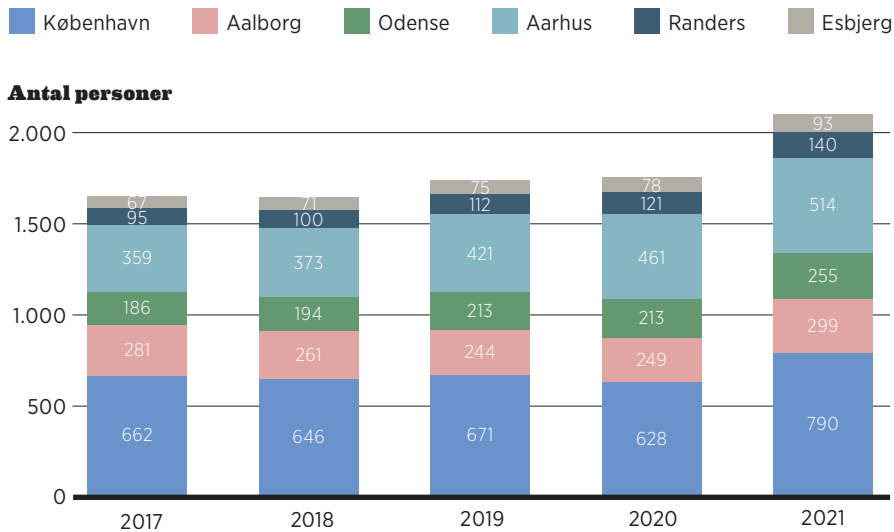


**FIGUR 5**

KILDE — 'Momentum 11', KL, 2023.

Stigningen i udgifter skyldes ikke alene, at der er flere modtagere af sociale indsatser, men også at kommunerne oplever flere dyre enkeltsager. I 2017 var der 1.650 enkeltsager i 6-byerne blandt voksne (18+ år), på over én mio. kr. om året. Et tal der var steget med 26,7 pct. i 2021 til ca. 2.100 enkeltsager (figur 6).

Antal enkeltsager blandt voksne (18+år) i 6-byerne på over 1 mio. kr. om året<sup>1</sup>, 2017-2021.



**FIGUR 6**

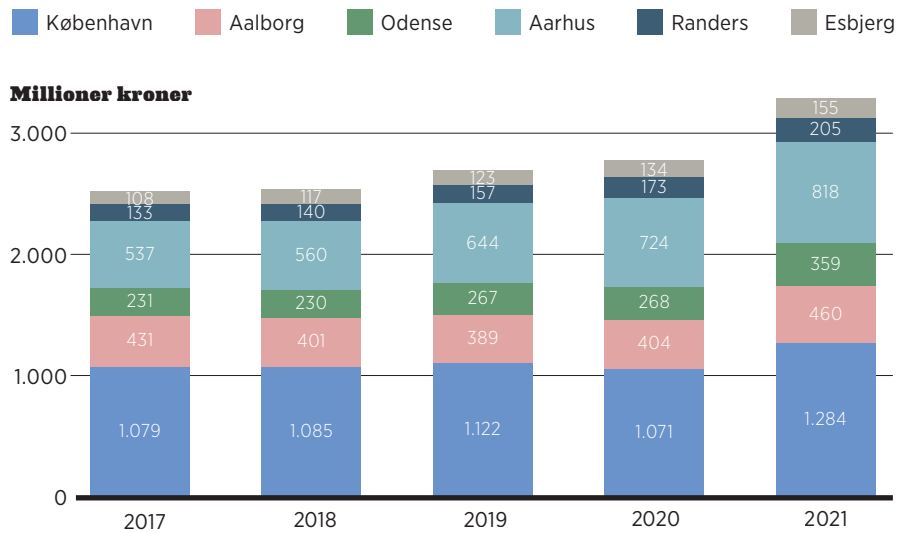
**NOTE<sup>1</sup>** — Metoden bag opgørelsen af udgifter kan variere fra kommune til kommune.

**KILDE** — Ugebrevet Mandag Morgen nr. 41, 2022 og opdaterede tal indhentet fra Aarhus kommune.



Samtidig med at antallet af enkeltsager på over 1 mio. kr. om året er steget, er behovet for ressourcer til indsatsen i samme sager blevet større. Udgifterne til indsatsen for enkeltsager på over 1 mio. kr. steg fra 2,5 til 3,3 mia. kr. fra 2017 – 2021 i 6-byerne (figur 7). En stigning på 30,2 pct.

Udgifter til enkeltsager hos voksne (18+ år) der koster mere end én million kroner om året<sup>1</sup>, 2017-2021



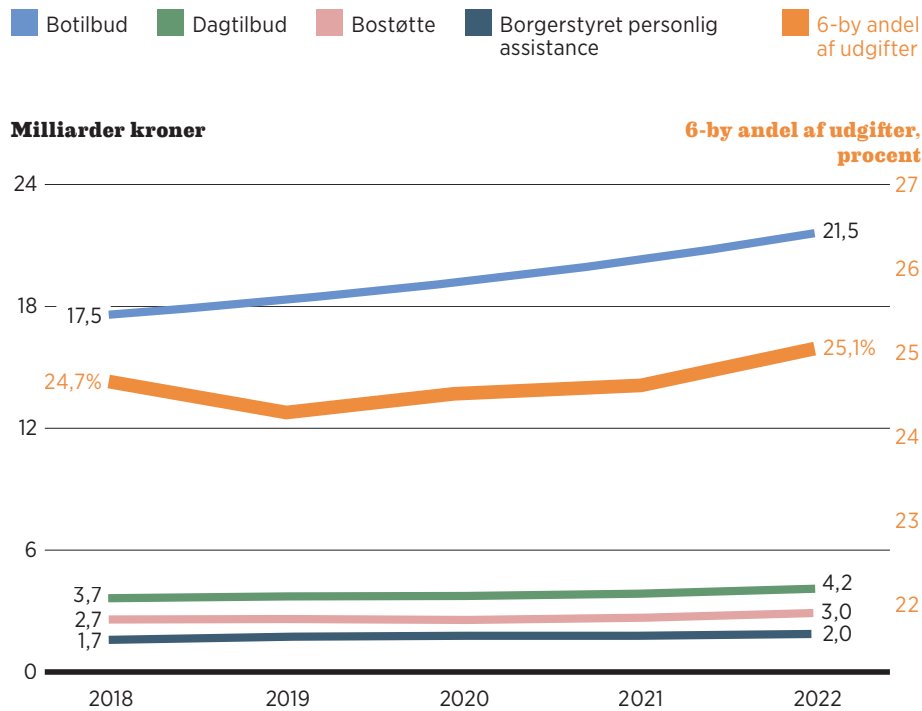
**FIGUR 7**

**NOTE<sup>1</sup>** — Metoden bag opgørelsen af udgifter kan variere fra kommune til kommune.

**KILDE** — Ugebrevet Mandag Morgen nr. 41, 2022 og opdaterede tal indhentet fra Aarhus kommune.

Udgifterne til de forskellige typer af sociale tilbud varierer også, hvor det især er udgifter til botilbud, som har været stigende. Mens udgifter til bostøtte, dagtilbud og borgerstyret personlig assistance er steget med ca. 1 mia. kr. fra 2018 til 2022, er udgifterne til botilbud steget med ca. 4 mia. kr. 6-byernes andel af de samlede udgifter til de forskellige tilbud, er nogenlunde stabilt på ca. 25 pct (figur 8). Særligt private botilbud har været med til at drive udviklingen, og udgifterne hertil steg med ca. 1,3 mia. kr. eller 31 pct. fra 2018 – 2021 (figur 9).

Udgifter fordelt på tilbud til borgere med særlige behov og 6-byernes samlede andel af udgifter til tilbud<sup>1</sup>, 2018-2022, hele landet, mia. kroner (venstre akse) og 6-by andel af udgifter, pct. (højre akse).



**FIGUR 8**

**NOTE 1** — 6-by andel af udgifter dækker botilbud, bostøtte, dagtilbud og borgerstyret personlig assistance. Opgørelsesmetoden for figur 8 og 9 varierer, og de præcise tal for udviklingen kan derfor ikke sammenlignes. Figurerne viser dog stadig, at udgifterne til socialområdet er kraftigt stigende, hvor især private botilbud har været med til at drive udviklingen.

**KILDE** — Danmarks statistik og egne beregninger.

## Boks 1

### Beskrivelser af tilbud

#### Botilbud

Botilbud gives af kommunen, når en borger har betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og behov, der ikke kan dækkes i eget hjem. Det vil typisk være i form af en bolig på et bosted, hvor der er personale til at hjælpe beboerne.

#### Bostøtte

Kommunerne tilbyder borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller sociale problemer støtte og hjælp i eget hjem.

#### Dagtilbud

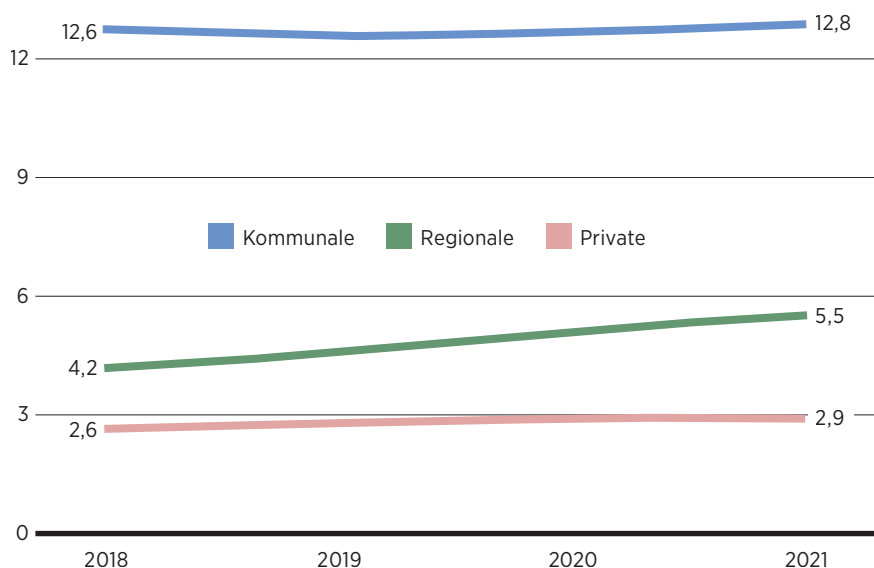
Der tilbydes dagtilbud til børn med handicap eller hvor der er andre særlige behov for støtte og behandling, som ikke kan tilgodeses i et almindeligt dagtilbud.

#### Borgerstyret personlig assistance

Ved betydelig og varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der medfører et omfattende behov for hjælp, kan kommunen bevilge tilskud til ansættelse af en eller flere hjælpere til borgeren.

Kommunale udgifter til botilbud fordelt på ejerforhold, 2018 - 2021, hele landet

#### Milliarder kroner



Stigning 2018 - 2021	Pct.
Kommunale botilbud	1,6
Regionale botilbud	11,5
Private botilbud	31,0

#### FIGUR 9

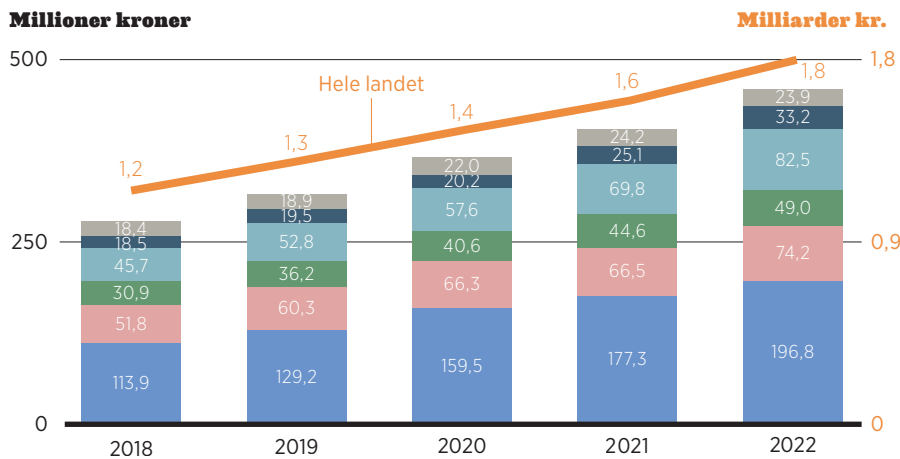
NOTE<sup>1</sup> — Opgørelsesmetoden for figur 8 og 9 varierer, og de præcise tal for udviklingen kan derfor ikke sammenlignes. Figurerne viser dog stadig, at udgifterne til socialområdet er stigende, hvor især private botilbud har været med til at drive udviklingen.

KILDE — KL, 2022.

Også på andre områder er udgifterne steget. Det gælder fx kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, hvor forældre kompenseres for at være nødsaget til at passe eget barn hjemme. Det skyldes, at mange kommuner oplever stigende grad af skolevægring blandt børn og unge.

Udgifter til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, 6-by, mio. kr. (venstre akse) og hele landet, mia. kr. (højre akse), 2018 - 2022

■ København ■ Aalborg ■ Odense ■ Aarhus ■ Randers ■ Esbjerg



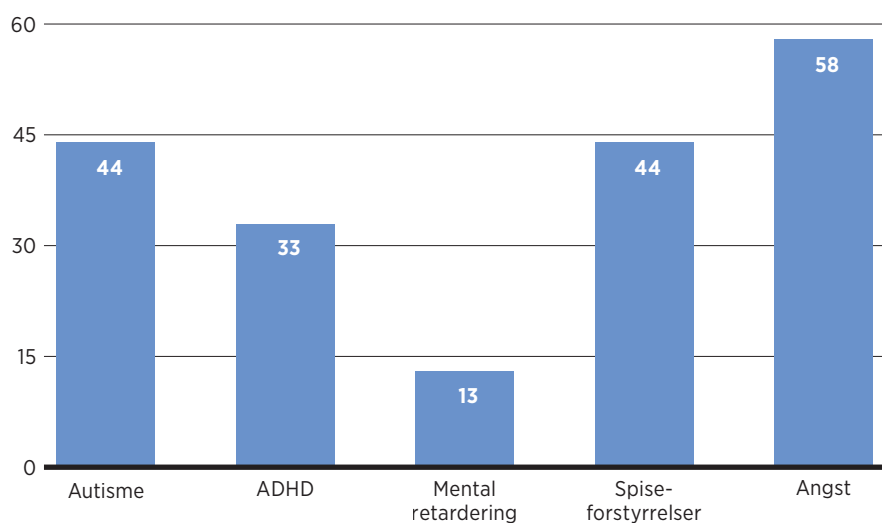
**FIGUR 10**

KILDE — Danmarks Statistik.

Der ses en stigende kompleksitet hos borgere, som modtager en social indsats, hvilket stiller flere krav til den indsats, der skal til for at hjælpe borgerne. Fx er andelen af botilbudsmottagere i perioden 2015 til 2020 med forskellige diagnoser som autisme, ADHD mv. steget markant, hvilket har betydning for den måde, botilbuddene skal indrettes og drives på (figur 11). Samtidig er der sket en stor stigning blandt børn og unge med diagnoser. Mellem 2013 og 2023 steg antallet af børn (0-17 år) med psykiatriske diagnoser fra 54.130 til 73.220 – en stigning på ca. 35 pct. Der er især mange børn som har ADHD og Autism (tabel 2). Det betyder også, at udgifter til foranstaltning blandt autisme mm. er stigende i visse kommuner.

Udvikling i antal diagnosegrupper blandt botilbudsmottagere, 2015-2020.

**Procent**



**FIGUR 11**

KILDE — 'Momentum 9', KL, 2022.

**Tabel 2.** Børn og unge (0-17 år) med udvalgte psykiatriske diagnoser pr. 1.000 0-17-årige, 2013 og 2023.

	pr. 1.000 0-17-årige		Ændring
	2013	2023	Procent
ADHD inkl. ADD	12,8	23,6	83,8
Autismespektrumsforstyrrelser	9,4	20,5	117
Belastning- og tilpasningsreaktioner (stress)	7,5	12	60,8
Specifikke udviklingsforstyrrelser	7,3	10	36,4
Angst og OCD	4,9	10	67,6
Børn og unge med flere diagnoser	14,4	25,2	75,7

**Kilde:** 'Psykiatriske diagnoser og kontakter blandt børn og unge i 2012-2022', analysenotat, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2023.

*Stigningen i udgifter til socialområdet skyldes altså forskellige udviklinger herunder flere borgere med behov for en indsats, mere komplekse sager, stigende udgifter til private botilbud mm. Derudover peger ekspertudvalget på socialområdet på en række andre faktorer på voksenområdet, som bidrager til stigningen i udgifter, og uddyber hvorfor udgifterne til botilbud er høje. Det gælder blandt andet borgeres ret til at bevare botilbudspladser, at tilvælge dyrere løsninger og modsatrettede krav fra tilsyn (boks 2).*

## Boks 2

### **Hvorfor er udgifterne til voksne på socialområdet og særligt botilbud så svære at styre? Ekspertudvalget peger særligt på syv årsager.**

I udgangspunktet er Lov om social service (serviceloven) en rammelov, som giver kommunerne retningslinjer for indsatsen på socialområdet, og dermed mulighed for at prioritere og styre opgaveløsningen og udgifterne på området. I praksis er de kommunale styringsmuligheder dog begrænsede af en række faktorer, som samtidig bidrager til stigende udgifter på området. Her peger ekspertudvalget på socialområdet på:

#### **Borgers ret til at bevare botilbudsplads**

Borgere har ret til at bevare en botilbudsplads til længerevarende ophold uafhængigt af de behov som borgeren måtte udvikle over tid, eller hvis et andet tilbud ville være billigere og bedre for borgeren. I stedet skal botilbuddene tilpasses de enkelte borgere som bor der, hvilket kan være større individuelle og dyre tilpasninger.

#### **Magtanvendelsesreglerne**

Magtanvendelsesreglerne skal beskytte borgerne mod overgreb, men er samtidig med til at skabe en i både faglig og økonomisk henseende u hensigtsmæssig socialindsats. Det oplagte eksempel på botilbud er behovet for døgnbemanding for at beskytte borgerne, i stedet for mindre omkostningstunge overvågningsløsninger som tilladelse til at låse genstande inde, som kan være til fare for borgeren.

#### **Borgers ret til frit valg af botilbud til længerevarende ophold**

Borgeren har ret til frit at vælge botilbud til længerevarende ophold herunder at vælge et andet tilbud end det, som kommunen måtte tilbyde. Det gælder også selvom de alternative tilbud måtte være markant dyrere, og med et højere serviceniveau end kommunen fagligt vurderer nødvendigt.

#### **Begrænsede styringsmuligheder af akuttilbud med selvmøderprincip**

Akuttilbud med selvmøderprincip styrer selv indskrivning og udskrivning uden kommunal indblanding men finansieres i vid udstrækning af kommunerne ud fra faste takster. Kommunerne kan derfor hverken styre kapacitet, optag i tilbud, udbud på akuttilbuddene eller tilpasse serviceniveau.

#### **Skæve incitamenter i etableringen af kommunale botilbud**

Etablering af kommunale botilbud indebærer en økonomisk risiko, og giver kommunerne et økonomisk incitament til at etablere tilbud efter almenboligloven. Det betyder færre styringsmuligheder for kommunerne.

#### **Mangel på viden og data**

De eksisterende systemer i kommunerne sikrer ikke automatisk generering af udgiftsdata, som er sammenligneligt og individhenførbart. Det besværliggør styring, og begrænser muligheden for at følge området.

#### **Tilsyn stiller modsatrettede krav**

Socialområdet er underlagt en række af tilsyn, som stiller ressourcekrævende krav, som ikke altid er i overensstemmelse. F.eks. kan fødevarestyrelsen stille krav om aflåsning af skuffer på et botilbud, mens socialtilsynene vurderer det som et brud på magtanvendelsesreglerne.

**Kilde:** 'Delrapport 1 - foreløbige anbefalinger til en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling af socialområdet', Ekspertudvalget på socialområdet, 2023.

## Behov for nationalpolitisk indsats på det specialiserede socialområde

De udfordringer som socialområdet står over for, kalder på, at der udvikles nye tilgange og løsninger for både børn, unge og voksne. 6-byerne peger i deres anbefalinger til ekspertudvalget på socialområdet og regeringen blandt andet på, at incitamenterne for at investere i forebyggelse skal styrkes, at der bygges bro mellem forskning og praksis og at socialindsatsen sættes fri fra bureaukrati, og kommunerne vises tillid<sup>2</sup>. Kommunerne kan gå noget af vejen for at løfte anbefalingerne, og er da også allerede i gang (se cases nedenfor). Det gælder forsøg med relationel velfærd, fokus på forebyggelse og meget mere.

Ekspertudvalget på socialområdet er også kommet med deres bud på, hvordan kommunerne kan få bedre styringsmuligheder i forhold til udgifterne på socialområdet. Her peges der blandt andet på, at kommunerne skal have bedre mulighed for at fastsætte lokale serviceniveauer og et eftersyn af de mange tilsyn på socialområdet, hvis krav er ressourcekrævende for kommunerne at imødekomme (se boks 3).

Både 6-byerne og ekspertudvalget slår fast, at man fra nationalpolitisk side, skal sætte gang i lovarbejde og andre initiativer for at imødegå udfordringerne på området. Det gælder i forhold styringsmuligheder, bedre forebyggelse, afbureaukratisering, tværsektorielt samarbejde mm. Her skal regering og de relevante statslige myndigheder på banen, for at kommunerne kan styrke den social indsats.

**Note 2:** 6-byernes anbefalingskatalog.



## Boks 3

### **Ekspertudvalget på socialområdet 11 anbefalinger fra delrapport 1**

- 1. Øget mulighed for at fastsætte lokale serviceniveauer** – Kommunerne skal have bedre muligheder for at fastsætte lokale serviceniveauer og foretage prioriteringer med afsæt i lokale forhold.
- 2. Ændring af servicelovens formålsbestemmelse** – Rettigheder skal ikke være den dominerende styringslogik men derimod borgerens potentiale, lokale prioriteringer, økonomiske hensyn og en helhedsorienteret tilgang.
- 3. Styrket interessentinddragelse og helhedsbetragtning i Ankestyrelsen** så også økonomiske hensyn indgår i afgørelserne.
- 4. Øget fleksibilitet i regler om anvendelsen af botilbud** da manglende muligheder for at flytte borgere mm. er fordyrende, og kan være fagligt uhensigtsmæssigt.
- 5. Revision af magtanvendelsesreglerne i serviceloven** så kommunerne lettere og mere effektivt kan hjælpe og passe på de borgere, som modtager en social indsats.
- 6. Eftersyn af tilsyn med sociale tilbud** for at mindske ressourcetræk hos kommunerne og minimere modstridende krav.
- 7. Indførelse af takstloft på områder med selvmøderprincip** for at mindske udgifter hertil.
- 8. Indførelse af beløbsgrænse for alternative tilbud** så prisen for at borgere vælger alternative tilbud, ikke overstiger prisen for det tilbud, som kommunen har visiteret til.
- 9. Styrke udbygningen af den kommunale botilbudskapacitet** ved at etablere en lånepulje til anlægsinvesteringer i botilbudskapacitet, og ved at sikre ensretning af incitamenter for oprettelse af forskellige typer af sociale tilbud mm.
- 10. Nytænkning af reglerne om merudgiftsydelse** hvor borgeren indplaceres på et fastsat ydelsesniveau baseret på objektive faktorer og en konkret og individuel vurdering.
- 11. Sikring af bedre viden og data** ved at udbygge datagrundlaget på socialområdet gennem en national statistik for udgifter, der kan understøtte bedre kapacitetsstyring mm.

## Case 1

### Opgang til opgang – Relationel velfærd i praksis

Opgang til opgang (OTO) er en projektbaseret indsats, som har brugt en ny og anderledes tilgang til at hjælpe voksne tættere på arbejdsmarkedet og børn og unge i familierne til bedre trivsel. I alt har 62 familier med langtidsledige voksne været i berøring med projektet. Der er tale om en tværfaglig indsats, hvor de medarbejdere, som har støttet familierne, har været organiseret i tværfaglige teams, og haft adgang til at igangsætte indsatser på tværs af forvaltninger efter behov.

OTO bygger på relationel velfærd – en tilgang hvor borgerens relationer er centrale i indsatsen for at hjælpe borgere til bedre liv og beskæftigelse herunder at lade indsatsen være borgerstyret, at der er fokus på opbygning af personlige kompetencer hos borgeren mv. Det handler om medindflydelse, relationer og helhedssyn.

Projektet har kørt i perioden 2019 – 2023 i Gellerup, og i den periode er der sket store positive forandringer hos de deltagende familier: Børnenes fravær er faldet med næsten 25 pct., beskæftigelsen i fritidsjob blandt de unge er øget med 66 pct., tæt på dobbelt så mange børn og unge i OTO bruger deres fritidspas til at deltage i foreningslivet sammenlignet med en kontrolgruppe, og Aarhus kommune har i gennemsnit sparet over 100.000 kr. pr. familie om året på socialområdet mm.

OTO adresserer flere af de behov, der opleves på socialområdet herunder behov for at styrke det tværfaglige samarbejde, finde penge i budgettet og arbejde med effektive forebyggende indsatser. Erfaringerne fra projektet er dokumenteret i evalueringer og principperne for indsatsen kan bruges på tværs af kommuner i landet.

**Kilde:** 'Evalueringsrapport om Opgang til Opgang', SUS, 2023.

## Case 2

### Hånd under familien – støtte til børn og unge med handicap

Hånd under familien (HUF) er en projektbaseret indsats, som har kørt i Aalborg Kommune 2019 – 2023. Formålet med projektet har været at teste en indsatsmodel, som styrker mestring af eget liv blandt børn og unge med handicap. Mestring i den forstand, at man arbejder på at styrke forældrenes evne til at håndtere de udfordringer, som kan følge af at have et barn med handicap. Og i den forstand at man hjælper barnet til at blive mere selvhjulpent for at sikre mere deltagelse i fællesskaber og bedre forberedelse til voksenlivet for barnet/den unge.

For at realisere projektet er udvalgte medarbejdere blevet kompetenceudviklet i nye metodiske tilgange og har fået reduceret sagstallet til 25 per rådgiver i projektet (modsat 51 i gennemsnit for andre rådgivere på samme område). Den ekstra frigjorte tid, som følge af et lavere sagstal, er blevet brugt til tættere kontakt til familierne, bedre tilgængelighed og opfølgning, grundigere arbejde med familierne og større grad af koordinering og samarbejde på tværs af forvaltninger mm.

Der er blevet lavet målinger og interviews blandt forældre og børn/unge, som er blevet holdt op imod en sammenlignelig kontrolgruppe, som ikke har fået indsatsen under HUF. Generelt har familiernes tilfredshed og trivsel løftet sig som følge af deres deltagelse i HUF herunder forældrenes vurdering af deres barns trivsel.

**Kilde:** 'Hånd under familien 2019-2023 - Midtvejsevaluering & 2023, Hånd under familien 2019-2023 - Slutrapport', Specialgruppen for børn, unge og voksne, 2021.